

РЕЧЕНИЧНИ ЧЛАНОВИ (објекат, прилошке одредбе, апозиција, апозитив, атрибут) – понављање

Уз субјекат стоје:

- АТРИБУТ
- АПОЗИЦИЈА
- АПОЗИТИВ

Атрибут стоји уз именицу ближе је одређује. Добија се на питање: **КАКАВ?** – црни појас; **ЧИЈИ?** – Маријин пас; **ОД ЧЕГА?** – прстен од злата

У служби атрибута могу бити:

- именице
- придеви
- заменице
- бројеви

Примери: добар друг, моја сестра, други ред, торта од чоколаде

улице града – градске улице; кошуља од памука – памучна кошуља; шал на пруге – пругасти шал (именица – атрибут; придев)

ЗАДАТАК: У шареној башти угледао сам цвет црвене боје. Бакине руке потрудиле су се да разно цвеће процвета. Мој омиљени цвет је ружа.

Апозиција и апозитив допуњују именицу уз коју стоје.

ОДВАЈАЈУ СЕ ЗАПЕТАМА У ПИСАЊУ!

АПОЗИЦИЈА - именичка синтагама; ко / шта је неко или нешто
АПОЗИТИВ – придевска синтагма / какав је неко или какво је нешто

Апозиција: Београд, **главни град Србије**, најлепши је у пролеће.

Посетио сам Београд, **главни град Србије**.

Апозитив: Београд, **сунцем обасјан**, најлепши је у пролеће.

Најлепши је Београд, **сунцем обасјан**.

ЗАДАТАК: Јанко, разочаран због кише, уђе у кућу.

Јанко, најбољи играч, много воли фудбал.

Уз предикат стоје:

- ОБЈЕКАТ
- ПРИЛОШКЕ ОДРЕДБЕ

Објекат: ПРАВИ и НЕПРАВИ

У служби објекта могу бити именице, именичке синтагме и именичке заменице.

ПРАВИ ОБЈЕКАТ

- означава предмет (трпиоца) радње;
- допуна је прелазним глаголима

Прави објекат увек стоји у **ДЕОНОМ ГЕНИТИВУ** и **АКУЗАТИВУ**
БЕЗ ПРЕДЛОГА

Узми мало воде! (генитив) Узми воду!(акузатив)

Купили су нови стан.

Познајем га одлично.

Појели смо много колача.

Додај ми оловку.

НЕПРАВИ ОБЈЕКАТ се јавља као допуна непрелазним глаголима.

Неправи објекат стоји у:

- **свим зависним падежима**
- **акузативу са предлогом**

Она прича о брату. (локатив)

Сви кажу да личи на брата. (акузатив са предлогом)

Поклонила је брату књигу. (датив)

ПРИЛОШКЕ ОДРЕДБЕ

- изричу место, време, начин, количину или узрок вршења радње, средство или друштво
- данас, сад, пре два дана
- тамо, горе, испред куће...
- лако, брзо, са успехом...
- много, мало, доста...

- због, стога, од среће...

ЗАДАТАК: Прецизно одреди службу подвучени речи:

Дечаџи, поносни због успеха, лепо с прославили своју победу.

Прошлог лета посетио сам Крит, најлепше грчко острво.

У школи ми је причао о прочитаном роману.

Прочитајте и обновите зависне реченичне чланове и урадите постављене задатке! Не морате ми их слати.

Одморите се на овом малом распусту и останите здрави!

Поздрав!

Наставница